YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)

8 päivänä heinäkuuta 1999 *

Asiassa C-215/98,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään oikeudellisen yksikön virkamies Maria Condou-Durande, prosessiosoite Luxemburgissa c/o saman yksikön virkamies Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

kantajana,

vastaan

Helleenien tasavalta, asiamiehinään ulkoasiainministeriön Euroopan yhteisöä koskevia riita-asioita hoitavan erityisosaston oikeudellinen neuvonantaja Aikaterini Samoni-Rantou ja saman osaston tarkastaja Nana Dafniou, prosessiosoite Luxemburgissa Kreikan suurlähetystö, 117 Val Sainte-Croix,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Helleenien tasavalta ei ole noudattanut vaarallisia aineita sisältävistä paristoista ja akuista 18 päivänä maaliskuuta 1991 annetun neuvoston direktiivin 91/157/ETY

* Oikeudenkäyntikieli: kreikka.

(EYVL L 78, s. 38) mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole säädetyssä määräajassa laatinut direktiivin 6 artiklassa tarkoitettuja toimintaohjelmia eikä ilmoittanut niistä,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J.-P. Puissochet sekä tuomarit P. Jann, C. Gulmann (esittelevä tuomari), D. A. O. Edward ja L. Sevón,

julkisasiamies: F. G. Jacobs,

kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan julkisasiamiehen 29.4.1999 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio on nostanut EY:n perustamissopimuksen 169 artiklan (josta on tullut EY 226 artikla) nojalla kanteen, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 10.6.1998 ja jossa yhteisöjen tuomioistuinta vaaditaan toteamaan, että Helleenien tasavalta ei ole noudattanut EY:n perustamis-

sopimuksen ja vaarallisia aineita sisältävistä paristoista ja akuista 18 päivänä maaliskuuta 1991 annetun neuvoston direktiivin 91/157/ETY (EYVL L 78, s. 38) mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole säädetyssä määräajassa laatinut direktiivin 6 artiklassa tarkoitettuja toimintaohjelmia eikä ilmoittanut niistä.

2 Direktiivin 1 artiklan mukaan direktiivillä "pyritään lähentämään liitteen I mukaisia vaarallisia aineita sisältävien käytettyjen paristojen ja akkujen hyödyntämistä ja valvottua käsittelemistä koskevaa jäsenvaltioiden lainsäädäntöä".

3 Direktiivin 6 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Jäsenvaltioiden on laadittava toimintaohjelmia seuraavien tavoitteiden saavuttamiseksi:

— paristojen ja akkujen raskasmetallipitoisuuden vähentäminen,

— sellaisten akkujen ja paristojen markkinoille saattamisen edistäminen, jotka sisältävät pienempiä määriä vaarallisia aineita ja/tai vähemmän saastuttavia aineita,

— liitteessä I tarkoitettujen käytettyjen paristojen ja akkujen asteittainen vähentäminen kotitalousjätteessä,

— vaarallisten aineiden määrien vähentämiseen paristoissa ja akuissa tähtäävän tutkimuksen ja vähemmän saastuttavien korvaavien aineiden suosimisen sekä kierrätysmenetelmien tutkimuksen edistäminen,

— liitteessä I tarkoitettujen käytettyjen akkujen ja paristojen erillinen käsittely.

Ensimmäiset toimintaohjelmat on tehtävä 18 päivästä maaliskuuta 1993 alkavaksi nelivuotisjaksoksi. Ne on toimitettava komissiolle tiedoksi viimeistään 17 päivänä syyskuuta 1992.

Toimintaohjelmia on tarkasteltava ja ne on saatettava ajan tasalle säännöllisesti, vähintään joka neljäs vuosi, ottaen erityisesti huomioon tekniikan kehitys sekä talouden ja ympäristön tila. Muutetut ohjelmat on toimitettava hyvissä ajoin komissiolle tiedoksi."

4 Koska komissio ei ollut saanut Helleenien tasavallalta direktiivin 6 artiklassa tarkoitettuja ohjelmia koskevaa ilmoitusta ja koska sillä ei ollut tiedossaan mitään muutakaan seikkaa, jonka perusteella se olisi voinut päätellä tämän jäsenvaltion täyttäneen velvoitteensa, komissio kehotti 8.11.1995 Kreikan hallitusta esittämään huomautuksensa tästä jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisestä kahden kuukauden määräajassa.

5 Vastaukseksi tähän viralliseen huomautukseen Kreikan hallitus toimitti komissiolle 11.3.1996 päivätyssä kirjeessä ministeriön asetuksen, jonka 5 §:n 3 momentin mukaan direktiivin 6 artiklassa tarkoitetut toimintaohjelmat laatii 18.3.1997 mennessä komitea, joka on perustettu erityisesti tätä tarkoitusta varten. Komissio ei pitänyt tätä vastausta tyydyttävänä, sillä direktiivin 6 artiklan mukaan kyseiset toimintaohjelmat olisi pitänyt ilmoittaa sille viimeistään 17.9.1992.

6 Myöskään uudessa kirjelmien vaihdossa komissiolle ei annettu sitä tyydyttävää vastausta, joten komissio lähetti 25.4.1997 Kreikan hallitukselle EY:n perustamissopimuksen 169 artiklan ensimmäisen kohdan mukaisen perustellun lausunnon, jossa se toisaalta katsoi, että Helleenien tasavalta ei ollut noudattanut direktiivin mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ollut säädetyssä määräajassa laatinut direktiivin 6 artiklassa tarkoitettuja toimintaohjelmia eikä ilmoittanut niistä, ja jossa se toisaalta kehotti Helleenien tasavaltaa toteuttamaan lausunnon noudattamisen edellyttämät toimenpiteet kahden kuukauden kuluessa perustellun lausunnon tiedoksiantamisesta.

7 Kreikan hallitus ilmoitti 15.12.1997 antamassaan vastauksessa, että ympäristö-, aluesuunnittelu- ja julkisten töiden ministeriö oli tilannut selvityksen, jonka tekeminen kestäisi kuusi kuukautta ja jolla oli tarkoitus kerätä ministeriölle tietoa ja ehdotuksia direktiivin 6 artiklassa tarkoitettujen toimintaohjelmien toteuttamisen osalta.

8 Koska komissio katsoi Kreikan viranomaisten vastauksesta ilmenevän, että kyseisten toimintaohjelmien laatiminen oli vasta alkuvaiheessa, komissio päätti nostaa tämän kanteen.

9 Kreikan hallitus väittää, että toimintaohjelmia koskevien suunnitelmien yhteydessä ja direktiivin 6 artiklan mukaisesti, sellaisena kuin kyseinen direktiivi on sisällytetty kansalliseen lainsäädäntöön ministeriön asetuksella, on laadittu "vaarallisia aineita sisältävien paristojen ja akkujen käsittelyä" koskeva selvitys, joka toimitettiin kesäkuussa 1998 ympäristö-, aluesuunnittelu- ja julkisten töiden ministeriölle, jotta se ryhtyisi selvityksen tulosten perusteella konkreettisiin toimenpiteisiin. Tässä selvityksessä toisaalta kuvaillaan kyseisen alan nykyistä tilannetta Kreikassa ja toisaalta määritellään direktiivin 6 artiklassa tarkoitettujen toimintaohjelmien toteuttamista koskevat tavoitteet.

10 Lisäksi Kreikan hallitus toteaa, että komissiolle on lähetetty hyväksyttäväksi "pakkauksien ja muiden tuotteiden uutta käsittelyä koskevia toimenpiteitä ja

vaatimuksia" koskeva lakiehdotus, jossa annetaan ensimmäiset kreikkalaiset säännökset, jotka koskevat toisaalta paristojen ja akkujen käsittelyä koskevien toimintaohjelmien hyväksymistä ja toisaalta näiden toimintaohjelmien yhdistämistä perusteilla olevaan yleisluonteisempaan uuteen hallintojärjestelmään. Kyseisten toimintaohjelmien hyväksyminen ja mainitun elimen tosiasiallinen perustaminen riippuvat Kreikan hallituksen mukaan suoraan siitä, hyväksyykö komissio tämän lakiehdotuksen.

11 Kreikan hallitus katsoo, että se on tehnyt ja tekee edelleen kaiken mahdollisen edistääkseen direktiivin 6 artiklassa tarkoitettujen toimintaohjelmien toteutumista, jotta niitä noudatettaisiin täysimääräisesti.

12 Komissio ei kiistä, etteivätkö Kreikan viranomaiset olisi ponnistelleet direktiivin 6 artiklassa edellytettyjen toimintaohjelmien edistämiseksi, eikä kyseisen selvityksen merkitystä näiden toimintaohjelmien suunnittelemisessa ja käyttöön ottamisessa. Se kuitenkin toteaa, että kyseisen selvityksen tavoitteena on tietojen hankkiminen ja ehdotusten laatiminen ympäristö-, aluesuunnittelu- ja julkisten töiden ministeriölle direktiivissä tarkoitettujen toimintaohjelmien täytäntöönpanoa varten. Tätä tarkoitusta varten selvityksessä päädytään nykyisen tilanteen tarkastelun jälkeen esittämään tiettyjä johtopäätöksiä ja ehdotuksia vaarallisia aineita sisältävien paristojen ja akkujen käsittelyjärjestelmän luomiseksi, jotta toimivaltainen valvontaelin voisi hallinnoida sitä hyvin. Koska selvityksessä olevia ehdotuksia ei vieläkään ole toteutettu, komissio katsoo kuitenkin, että selvitystä voidaan pitää vain alustavana vaiheena direktiivin 6 artiklassa tarkoitettujen toimintaohjelmien laatimisessa.

13 On todettava, että direktiivin 6 artiklassa velvoitetaan jäsenvaltiot laatimaan direktiivin tavoitteiden saavuttamiseksi toimintaohjelmia sekä tarkastelemaan niitä ja saattamaan ne ajan tasalle säännöllisesti.

14 On selvää, että Helleenien tasavallan toteuttamat toimenpiteet eivät riitä direktiivin 6 artiklassa tarkoitetun tavoitteen saavuttamiseksi eli kyseisessä artiklassa tarkoitettujen toimintaohjelmien laatimiseksi. Selvityksessä ja lakiehdotuksessa, joihin Kreikan hallitus vetoaa, nimittäin vain selostetaan yksityiskohtaisesti joitain ohjelmia, jotka voitaisiin ottaa käyttöön.

15 Lisäksi on todettava, että Kreikan hallitus ei voi puolustuksekseen väittää, että se tekee edelleen kaiken mahdollisen kyseisten toimintaohjelmien täytäntöönpanemiseksi. Kuten julkisasiamies on korostanut ratkaisuehdotuksensa 16 kohdassa, on nimittäin niin, että perustamissopimuksen 169 artiklaan perustuva kanne edellyttää ainoastaan sen objektiivista toteamista, että jäsenvaltio on jättänyt noudattamatta velvoitteensa, eikä se edellytä kyseisen jäsenvaltion saamattomuuden tai vastustuksen toteennäyttämistä (ks. asia 301/81, komissio v. Belgia, tuomio 1.3.1983, Kok. 1983, s. 467, 8 kohta).

16 Näin ollen on todettava, että Helleenien tasavalta ei ole noudattanut direktiivin 6 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole säädetyssä määräajassa laatinut direktiivin 6 artiklassa tarkoitettuja toimintaohjelmia.

Oikeudenkäyntikulut

17 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut Helleenien tasavallan velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja Helleenien tasavalta on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) **Helleenien tasavalta ei ole noudattanut vaarallisia aineita sisältävistä paristoista ja akuista 18 päivänä maaliskuuta 1991 annetun neuvoston direktiivin 91/157/ETY 6 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole säädetyssä määräajassa laatinut kyseisen direktiivin 6 artiklassa tarkoitettuja toimintaohjelmia.**

2) **Helleenien tasavalta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

Puissochet Jann Gulmann

Edward Sevón

Julistettiin Luxemburgissa 8 päivänä heinäkuuta 1999.

R. Grass J.-P. Puissochet

kirjaaja viidennen jaoston puheenjohtaja